

Sygn. akt III KZ 80/20

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **R. B.**,
skazanego z art. 209 § 1a k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 20 kwietnia 2021 r.,
zażalenia wniesionego przez obrońcę skazanego
na zarządzenie przewodniczącej Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w S. z
dnia 8 grudnia 2020 r., sygn. II WKK (...),
odmawiające przyjęcia kasacji z uwagi na jej niedopuszczalność z mocy ustawy,
na podstawie art. 530 § 3 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. odmówiono przyjęcia kasacji obrońcy skazanego R.B. wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 22 października 2020 r. w sprawie sygn. II Ka (...) z uwagi na niedopuszczalność z mocy ustawy, gdyż R. B. został skazany na karę ograniczenia wolności, zaś kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (art. 523 § 2 k.p.k.), a nadto z uwagi na fakt, że kasacja nie zawiera przesłanek wskazanych w art. 523 § 1 k.p.k.

Zarządzenie to zostało zaskarżone przez obrońcę skazanego, który zarzucił obrazę art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k., polegającą na:

1. przyjęciu, że kasacja od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 22 października 2020 r., sygn. II Ka (...) jest niedopuszczalna z mocy ustawy, gdyż nie została oparta na przesłankach określonych w art. 523 § 1 k.p.k., a R. B. nie został skazany na karę bezwzględnego pobawienia wolności, podczas gdy kasacja zarzuca wyrokowi obrazę przepisów postępowania określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., przez co nie dotyczą jej ograniczenia przewidziane w art. 523 § 2 k.p.k.
2. dokonaniu merytorycznej oceny zarzutu postawionego w kasacji, podczas gdy prezes sądu (przewodniczący wydziału) jest uprawniony do zbadania jedynie przesłanek formalnych wniesionej kasacji, zaś merytoryczna ocena zarzutów zastrzeżona jest dla Sądu Najwyższego.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy prezesowi Sądu Okręgowego w S.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie było zasadne. Co prawda rację ma jego autor podnosząc, że w ramach wstępnej kontroli kasacji dokonywanej przez prezesa sądu, do którego ten środek zaskarżenia został wniesiony, badaniu podlegają jedynie aspekty formalne. Określoną ustawowo (art. 530 § 2 *in fine* k.p.k.) płaszczyzną tej kontroli jest m. in. weryfikacja zarzutów kasacyjnych pod kątem spełnienia warunków określonych w art. 523 § 1 k.p.k. (rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa lub wystąpienie bezwzględnej podstawy odwoławczej). W niniejszej sprawie, z uwagi na kształt orzeczonej kary (ograniczenie wolności), chodziło jedynie o drugą podstawę (art. 523 § 2 w zw. z § 4 pkt 1 k.p.k.).

Skarżący wskazał, że warunek ten spełnił, zarzucając naruszenie wymienione w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., co wyłączało ograniczenie zawarte w art. 523 § 2 k.p.k. i jedynie w takim zakresie kasacja mogła podlegać formalnej kontroli. Nie można się z tym stanowiskiem zgodzić. Takie rozumienie obowiązku badania czy kasacja została oparta na właściwej podstawie prowadziłoby do sytuacji, w której dla ominięcia zakazów określonych w art. 523 § 1 i 2 k.p.k. wystarczyłoby samo instrumentalne określenie zarzutu jako uchybienia z art. 439 k.p.k., co musiałoby automatycznie skutkować bezwzględnym uznaniem, że wymóg w zakresie powołania uchybienia określonego w art. 523 § 1 k.p.k. został

zrealizowany. Tymczasem, zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, uchybienia z art. 439 nie mogą być podniesione tylko w celu ominięcia tego warunku, a zatem muszą w sposób rzeczywisty wskazywać na istnienie okoliczności wymienionych w tym przepisie. Jedynie formalne powołanie się na uchybienie przewidziane w art. 439 k.p.k., bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez wątpienia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni kasacji podlegającej ograniczeniom określonym w art. 523 § 2 k.p.k. dopuszczalną (zob. np. postanowienia SN z dnia 6 grudnia 2002 r., IV KK 376/02, LEX nr 74819; z dnia 10 grudnia 2014 r., IV KK 215/14, LEX nr 1665304; z dnia 1 czerwca 2016 r., IV KK 182/16, LEX nr 2142488). Nie pozostawiając poza zakresem uwagi stanowiska odmiennego, wyrażonego w powołanym przez skarżącego judykacie, kierując się zaprezentowanymi powyżej względami, należy podzielić dominującą w tej materii linię orzecniczą.

Przedstawiona powyżej sytuacja „pozorności zarzutu” wystąpiła na gruncie niniejszej sprawy, w której obrońca skazanego we wniesionej kasacji co prawda wskazał na uchybienie, które formalnie wyłączałoby niedopuszczalność kasacji na korzyść od wyroku orzekającego karę ograniczenia wolności, jednakże wstępna lektura już samej treści zarzutu istotnie się z jego formalnym określeniem różni. Stanowi ona bowiem powielenie zarzutu podniesionego w pkt 1 i 2 apelacji, określonego wówczas jako obraza prawa materialnego, do którego Sąd II instancji stosownie się odniósł (uzasadnienie pkt 3, s. 3-4), nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia. Zatem zabieg polegający na powtórzeniu zarzutu apelacyjnego poprzez określenie go w sposób, który na pozór czyni kasację dopuszczalną, nie mógł skutkować przyjęciem nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Obowiązkiem prezesa Sądu Okręgowego w S. (a w tym wypadku przewodniczącego Wydziału II Karnego) było odmówienie przyjęcia tak skonstruowanej kasacji, co – wbrew zarzutowi zażalenia – mieściło się w ramach kompetencji do formalnej kontroli wniesionej kasacji.

W konsekwencji, nie znajdując podstaw do uwzględnienia zażalenia, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

